

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-33Csp/129/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121275006
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Raábová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:6121275006.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Martou Raábovou v spore žalobcu: A., B., A. XX, XXX XX C., D.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, proti žalovanému: E. F., nar. X. X. XXXX, MÚ MČ Košice – Nad Jazerom, právne zastúpenému: JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, IČO: 35 561 734, o zaplatenie 1.023,90 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Dohoda o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 17. 03. 2017 je neplatná.

II. Žalobu zamietá.

III. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica 11. 3. 2021 pod sp. zn. 15Up/343/2021 a postúpenou tunajšiemu súdu 3. 12. 2021 v znení jej doplnenia domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1.207,53 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne vždy zo sumy 36,11 eura od 12. 3. 2018 do zaplatenia, od 12. 4. 2018 do zaplatenia, od 12. 5. 2018 do zaplatenia, od 12. 6. 2018 do zaplatenia, od 12. 7. 2018 do zaplatenia, od 12. 8. 2018 do zaplatenia, od 12. 9. 2018 do zaplatenia, od 12. 10. 2018 do zaplatenia, od 12. 11. 2018 do zaplatenia, od 12. 12. 2018 do zaplatenia, od 12. 1. 2019 do zaplatenia, od 12. 2. 2019 do zaplatenia, od 12. 3. 2019 do zaplatenia, od 12. 4. 2019 do zaplatenia, od 12. 6. 2019 do zaplatenia, od 12. 7. 2019 do zaplatenia, od 12. 8. 2019 do zaplatenia, od 12. 9. 2019 do zaplatenia, od 12. 10. 2019 do zaplatenia, od 12. 11. 2019 do zaplatenia, od 12. 12. 2019 do zaplatenia, od 12. 1. 2020 do zaplatenia, od 12. 2. 2020 do zaplatenia, od 12. 3. 2020 do zaplatenia, a náhrady trov konania.

2. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo 17. 3. 2017 poskytol ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1.300 eur. Žalovaný sa ho zaviazal vrátiť spolu s úrokom spojeným so spotrebiteľským úverom vo výške 438,80 eura, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje 1.738,80 eura. Celkovú sumu úveru vo výške 1.738,80 eura mal žalovaný zaplatiť v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 48,30 eura vždy k 11. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc 11. 4. 2017. Žalovaný žalobcovi neuhradil nič zo žalovaných splátok.

3. V písomnom vyjadrení k žalobe žalovaný navrhol žalobu zamietnuť, keď uviedol, že 17. 3. 2017 uzatvoril so žalobcom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere G. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu mal byť poskytnutý spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 1.300 eur, no poprel, že úver vo výške 1.300 eur mu poskytnutý bol, z čoho vyvodil, že zmluva, ktorá je predmetom tohto konania, nevznikla, keďže má reálny charakter. Ďalej tiež dôvodil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 902900026 zo

17. 3. 2017 je tzv. refinančným úverom napriek tomu, že žalobca v zmluve o úvere uvádza, že ide o bezúčelový spotrebiteľský úver a označil ho za absolútne neplatný právny úkon, keď poukázal na rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska ako druhostupňového orgánu v oblasti dohľadu a ukladania sankcií na finančnom trhu voči dohliadaným subjektom, ktorým zakázal žalobcovi predkladať spotrebiteľom na podpis refinančné úvery, predmetom ktorých je splatenie dlžnej sumy vyčíslenej v rozpore so zákonom. Žalovaný zaslal spotrebiteľovi aj ponuku, ktorá spočívala v tom, že pokiaľ spotrebiteľ nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na úhradu požadovaného celého dlhu alebo jeho časti, tak dohliadaný subjekt ponúkal spotrebiteľovi refinancovanie pôvodného spotrebiteľského úveru zo zmluvy o úvere novým spotrebiteľským úverom účelovo viazaným na úhradu dlžnej sumy spotrebiteľa, čím táto obchodná praktika mohla podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa, ktorý sa na základe nekalej obchodnej praktiky účastníka konania mohol rozhodnúť uhradiť neexistujúci nárok účastníka konania, prípadne uzatvoriť zmluvu na nový spotrebiteľský úver na účely refinancovania neexistujúcich pohľadávok účastníka konania. Poukázal pritom na ďalšie úverové zmluvy, ktoré so žalovaným uzavrel, a to 19. 5. 2015, na základe ktorej mu žalobca poskytol úver vo výške 300 eur a 17. 3. 2017 Dohodu o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere. Úver poskytnutý na základe zmluvy z 19. 5. 2015 považoval za bezúročný a bez poplatkov a zastával názor, že žalobcovi z predmetnej zmluvy vznikol len nárok na zaplatenie istiny vo výške 300 eur pre jej rozpor s ustanoveniami Občianskeho zákonníka i zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. 4. Žalobca v písomnej replike zotrval na žalobe a prisvedčil žalovanému v tom, že medzi nimi nedošlo k uzatvoreniu len jednej zmluvy.

5. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 8. 3. 2022 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu za splnenia podmienok podľa ustanovenia § 180 CSP. Žalobca neúčast' vopred písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a navrhol vec rozhodnúť v jeho neprítomnosti.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 33Csp/129/2021 – 127 z 8. 3. 2022, ktorým uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 902,75 eura istiny, 304,75 eura úrokov a úroky z omeškania jednotlivo vždy vo výške 5 % ročne, vždy z dlžnej sumy 36,11 eura ako dlžnej mesačnej splátky, s výnimkou sumy mesačnej splátky splatnej 11. 9. 2019 vo výške 48,30 eura, a to vždy od 12. dňa kalendárneho mesiaca počnúc prvým omeškáním 12. 3. 2018 a posledným omeškáním 12. 3. 2020 a to vždy až do zaplatenia (výrok I.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

7. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Odôvodnil ho odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a písm. h/ CSP, t.j. mal za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), pritom dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na potvrdenie (§ 387 CSP) ani na zmenu (§ 388 CSP) rozsudku, preto rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie uznesením sp. zn. 2CoCsp/41/2022 – 159 z 19. 5. 2023 (ďalej len „uznesenie KS“).

10. V bode 15. uznesenia KS odvolací súd má za to, že v zmysle § 228 ods. 1 CSP je výrok právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice II, sp. zn. 27C/27/2021 z 15. júna 2022 záväzný pre strany, resp. ich právnych nástupcov, t.j. je záväzný pre tunajšiu žalobkyňu, v konaní 27C/27/2021 žalovanú a tunajšieho žalovaného ako žalobcu v predmetnom konaní.

11. V bode 17. uznesenia KS odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania ustálil skutkové zistenia, ktoré sú predčasné, keďže nevykonal dokazovanie potrebné na zistenie žalovaným ako spotrebiteľom tvrdených skutočností o neplatnosti zmluvy o úvere, resp. o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predchádzajúcej zmluvy o úvere. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie predmetné už formulované otázky, ktoré vyplynuli z procesnej obrany žalovaného ozrejmiť, zistiť skutkový stav a zistený skutkový stav opätovne posúdiť. Vzhľadom na existenciu rozsudku Okresného súdu Košice II bude súd v zmysle § 194 ods. 2 CSP povinný v opätovnom posúdení veci na toto rozhodnutie prihliadnúť a vypoariadať sa s ním v odôvodnení rozhodnutia, najmä prípadne iný záver, než ako o uvedených otázkach už meritórne rozhodol súd rozsudkom sp. zn. 27C/27/2021 bude povinný náležite odôvodniť. Ak by súd prihliadol a vychádzal z meritórneho rozhodnutia Okresného súdu Košice II sp. zn. 27C/27/2021 o týchto otázkach, potom je evidentné, že žalovaná sa nemôže domáhať vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov z neplatnej zmluvy o úvere, ale len vydania bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka.

Súd prvej inštancie pre taký prípad bude preto povinný zistiť, v akej výške žalobkyňa na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 902900026 zo 17.3.2017 žalovanému poskytla a len na vrátenie týchto, po zohľadnení už z tejto sumy prípadne žalovaným zaplatených čiastok, bude môcť žalovaného zaviazat' na plnenie žalobkyni.

12. V bode 18. uznesenia KS Súčasne odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie nezrovnalosti v označení zmluvy, z ktorej si žalobkyňa uplatnila svoj nárok a uviedla, že ide o zmluvu č. XXXXXXXXXX, v priebehu konania sa vyskytovalo i označenie tej istej zmluvy (zo 17.3.2017) č. XXXXXXXXXX, žalovaný v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 27C/27/2021 žiadal za neplatnú určiť zmluvu č. č. 9029000296, a o neplatnosti takýmto č. XXXXXXXXXX uzavretej zmluvy zo 17.3.2017 rozhodol i súd, ktoré nezrovnalosti bude potrebné, aby súd objasnil.

13. Po vrátení vecí súd nariadil pojednávanie na deň 2. 2. 2024, na ktorom spor bez prítomnosti strán za splnenia podmienok podľa ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) prejednal a rozhodol.

14. Dokazovanie súd vykonal listinnými dôkazmi v súlade s § 204 CSP predloženými žalobcom a žalovaným, z ktorých bol zistený nasledovný skutkový stav:

15. Žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako spotrebiteľom 17. 3. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej ako „Zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1.300 eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 0 eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 438,80 eura, t. j. zaplatiť celkovú sumu 1.738,80 eura v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 48,30 eura vždy k 11. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc 11. 4. 2017. Úrok bol dohodnutý vo výške 19,98 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavovalo 438,80 eura. Úver bol poskytnutý s ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) 21,92 % pri priemernej hodnote RPMN 17,31 %. Doba trvania zmluvy a termín poslednej splátky spotrebiteľského úveru mal nastať 11. 3. 2020. V Zmluve bolo žiadosti o úver pridelené číslo 902900026, pričom z nej tiež vyplynulo, že išlo o opakovanú zmluvu a číslo predchádzajúcej zmluvy bolo XXXXXXXXXX.

16. Žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako spotrebiteľom 19. 5. 2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 300 eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavovalo sumu 156, t. j. zaplatiť celkovú sumu 456 eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola 24 eur, čo predstavovalo ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 8 %. Úrok bol dohodnutý vo výške 44 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavovalo 132 eur. Úver bol poskytnutý s ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) 8 % pri priemernej hodnote RPMN 25,88 %. Žalovaný sa zaviazal celkovú sumu zaplatiť do 19. 5. 2016, a k uvedenému dátumu zmluvné strany dohodli dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve bolo žiadosti o úver pridelené číslo 901303159, pričom z nej tiež vyplynulo, že išlo o opakovanú zmluvu a číslo predchádzajúcej zmluvy bolo 9130663.

17. Zo Splátkového kalendára k zmluve číslo XXXXXXXXXX H. XX. X. XXXX vyplynulo, že výška mesačnej splátky žalovaného bola 114 eur, ktorú mal uhradiť k 25. 6. 2015, 25. 7. 2015, 25. 8. 2015 a 25. 9. 2015.

18. Z prehľadu, tabuľky Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny vyplynulo, že v máji 2015 bola priemerná úroková miera zo spotrebiteľských úverov do 1 roka 6,99 %, od 1 do 5 rokov 12,26 % a nad 5 rokov 10,07 %.

19. Z výpočtu realizovaného na Interaktívnej kalkulačke na výpočet RPMN na portáli finančnej osvedy a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR pri zadaní údajov o pôžičke z 19. 5. 2015 vo výške 300 eur pri štyroch splátkach vo výške 114 eur mesačne vyplynulo, že RPMN je pri takých vstupných údajoch 499,09 %.

20. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli 17. 3. 2017 Dohodu o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere (ďalej ako „Dohoda o úvere“), na základe ktorej započítali ku dňu jej podpisu svoje vzájomné pohľadávky v poradí čo do právneho dôvodu istina, úrok, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov alebo poplatok, na základe čoho pohľadávka veriteľa zanikla v zmysle Zmluvy o úvere č. 901302709 z 19. 5. 2015 v rozsahu 1.269,75 eura a pohľadávka dlžníka v zmysle Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX H. 17. 3. 2017 zanikla v rozsahu 1.269,75 eura. Na základe toho sa potom žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému zvyšok úveru v zmysle Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo 17. 3. 2017 vo výške 30,25 eura a následne mala pohľadávka žalovaného v časti nedotknutej započítaním zaniknúť splnením.

21. Zistený skutkový stav posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

22. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník platný a účinný v čase v uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

23. Podľa ust. § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení platnom a účinnom v čase uzavretia Zmluvy je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právny vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa ust. § 53 ods. 1,2,3,5,6 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. (6) Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

26. Podľa ust. § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

28. Podľa ust. § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa ust. § 2 písm. g), h) i) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok; celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom; ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

30. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

31. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nespĺcania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

32. Podľa ust. § 9 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

33. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

34. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

35. Podľa ust. § 5a ods. 1 písm.a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, 12cd) ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

36. Podľa ust. § 1 ods. 1, 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

37. Podľa ust. § 1a ods. 1 citovaného nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

38. Podľa ustanovenia § 161 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

39. Podľa ustanovenia § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

40. Podľa ustanovenia § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

41. Súd vzťah žalobcu a žalovaného posúdil ako občianskoprávny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka ako aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda podľa noriem spotrebiteľského práva.

42. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17. 3. 2017, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok, je absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003). Ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere zo dňa 17. 3. 2017 je uvedená ročná úroková sadzba 19,98 %. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2017 na úrovni 5,77 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 19,98 % ročne uvedená v zmluve podstatne (viac ako trojnásobne) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2017. Súd netvrdí, že výška úrokov pri nebankových spotrebiteľských úveroch musí dôsledne kopírovať výšku úrokov pri porovnateľných bankových úveroch, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách)

musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Dohodnutá úroková sadzba vo výške 19,98 % ročne ako podstatná zložka právneho úkonu je v rozpore s dobrými mravmi, preto predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere sa svojím obsahom prieči dobrým mravom. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon (dôvod neplatnosti sa týka jeho podstatnej zložky), je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

43. Strany tiež uzavreli Dohodu o započítaní pohľadávok dňa 17. 3. 2017, ktorú súd považuje za neplatnú pre jej hrubý rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zák.), nakoľko žalobca mal uznať záväzok vo výške 1.269,75 € zo zmluvy zo dňa 19. 5. 2015 (na základe ktorej si žalobca požičal len sumu 300 €). Predmetný záväzok z tejto zmluvy žalobcovi ani nemohol vzniknúť, nakoľko záväzok je neurčitý a nie je zrejmé z čoho pozostáva (z akej istiny, príslušenstva, dlžných úrokov, ktoré v zmluve ani neboli upravené atď..). Následne na základe tejto dohody strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17. 3. 2017, na základe ktorej si mal žalobca požičať sumu 1.300 €, avšak reálne mu neboli poskytnuté žiadne finančné prostriedky, keďže sa táto suma mala započítať na jeho dlh. Podľa názoru súdu je z uvedených dôvodov táto zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17. 3. 2017 neplatná, keďže je neplatná i Dohoda o započítaní pohľadávok, ktorá predchádzala uzavretiu tejto zmluvy a tiež zmluva zo dňa 19. 5. 2015. Teda nedošlo k započítaniu dlhu a z tejto zmluvy nebolo žalobcovi poskytnuté žiadne ďalšie plnenie.

44. Medzi neodstrániteľné nedostatky podmienok konania patrí aj prekážka veci rozhodnutej, teda rei iudicatae, ktorá nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

45. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a zisteným stavom veci súd žalobu zamietol po zistení, že o pohľadávke žalobcu uplatnenej v tomto konaní bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom pôvodne na Okresnom súde Košice II sp. zn. 27C/27/2021 – 141 z 15. 6. 2022. V predmetnom konaní súd určil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.: 9029000296 uzatvorená medzi žalobcom žalovaným dňa 17.03.2017 je neplatná (II. výrok). Tento rozsudok sa stal právoplatným dňa 1. 9. 2022.

46. Následne súd následne opravným uznesením sp. zn. 27C/27/2021 – 224 z 9. 11. 2023, právoplatným dňa 29. 11. 2023 opravil II. výrok rozsudku č.k. 27C/27/2021-141 zo dňa 15. júna 2022 tak, že správne má znieť: „Súd určuje, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.: 902900026 uzatvorená medzi žalobcom žalovaným dňa 17.03.2017 je neplatná.“

47. Súd tak po vykonanom dokazovaní dospel v záveru, že žaloba žalobcu je v časti určenia Dohody o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 17. 03. 2017 neplatná a vo zvyšnej časti ju zamietol, keďže tu existuje prekážka veci rozhodnutej, teda rei iudicatae .

48. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že plne úspešný žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu všetkých trov účelne vynaložených na uplatnenie jeho práva. O ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).